

Souvenirshop

vanaf 4 jaar

BRONKS

Not/
Standing
/Alexander
Vantournhout
/

© Bart Grietens

V.U. Veerle Kerckhoven, Varkensmarkt, 15-17, 1000 Brussel

© Bart Grietens

Souvenirshop vanaf 4 jaar

BRONKS & Not Standing/Alexander Vantournhout

Beste leerkrachten,

Binnenkort bezoeken jullie met de klas de voorstelling *Souvenirshop*.

Met deze lesmap bezorgen we je graag enkele suggesties om voor én na de voorstelling met de kinderen mee aan de slag te gaan.

Waarom kinderen voorbereiden? Door vooraf even te focussen op enkele thema's of theatrale elementen die verweven zitten in deze creatie, prikkel je hun nieuwsgierigheid.

Zoom liefst ook in op het theaterbezoek op zich. Heeft jouw klas weinig theaterervaring? Of wil je de kinderen nog even herinneren aan de spelregels bij een theaterbezoek? Dan is het zeker de moeite om 'Tips voor een aangenaam theaterbezoek' door te nemen.

Reflecteer ook na de voorstelling op het theaterstuk. Samen met je klas kijk je naar de inhoud, de vorm en de inspiratie van de voorstelling.

Geef ons gerust achteraf feedback over de voorstelling en/of de lesmap via scholen@bronks.be.

Wij wensen jullie alvast een hele fijne theaterervaring!
Vriendelijke groeten,
het BRONKS-team

Inhoud

3 VOORAF

- 3 Tips voor een aangenaam theaterbezoek
- 4 De brochuretekst

5 THEMA'S

- 5 Souvenirs
- 8 Beroemde kunstwerken

11 ACHTERAF

- 11 Verbind elk souvenir aan het juiste kunstwerk

12 ACHTERGRONDINFO

- 12 Bio's
- 14 Interview met de maker

Vooraf

Een theaterbezoek begint niet pas wanneer de lichten in de zaal doven, vooral niet in een schoolsetting. Een goede voorbereiding in de klas maakt de kinderen enthousiast en helpt hen om met een open geest en een frisse blik van de voorstelling te genieten. Daarom geven we graag **tips voor een aangenaam theaterbezoek**.

Overloop de 'gedragscodes' van het theater

Het is belangrijk om kinderen voor te bereiden op hun eigen 'theaterrol': het publiek. Zij kijken vanuit hun stoel naar wat er op de scène gebeurt. Het publiek kan reageren, lachen, wenen, applaudiseren, maar blijft steeds zitten en vertelt niet het hele verhaal (of iets helemaal anders) na aan een buur.

Bespreek het verschil met de bioscoop

Waarom kan je in de bioscoop wel een zakje popcorn oppeuzelen, maar niet tijdens een theatervoorstelling? Vertel hen dat het geluid niet alleen storend is voor mensen om je heen, maar ook voor de acteurs op het podium. In theater is – naast de kwaliteit van het theaterstuk en de acteerprestaties van de acteurs – de interactie tussen het publiek en de acteurs cruciaal voor het slagen van de voorstelling.

Kom ruim op tijd

Voorzie voldoende tijd om nog even naar het toilet te gaan en de jassen en tassen op te bergen.

Vergeet niet je telefoon uit te zetten voor je de zaal binnengaat

Vertel de kinderen dat de zaal even donker zal worden

Leg uit dat de zaallichten zullen doven en de spots op de acteurs zullen branden. Voor sommigen misschien even schrikken, maar het is eigenlijk het perfecte moment om rustig te worden, om je goed in je stoel te nestelen, je zintuigen aan te scherpen en volop te genieten van de voorstelling!

Begeleid de kinderen rustig naar hun stoelen

Leerkrachten zitten best verspreid tussen de kinderen. Zo kunnen ze hen na een intense of luidruchtige scène makkelijker tot rust brengen. Felle reacties horen er soms bij, maar het is belangrijk dat de aandacht daarna weer snel naar het podium gaat.

Maak geen foto's tijdens de voorstelling

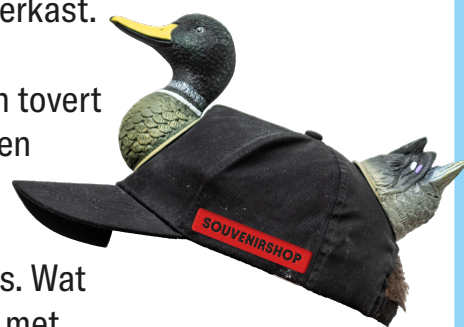
Foto's nemen is storend voor de voorstelling. Wil je toch beeldmateriaal, vraag deze dan achteraf via info@bronks.be.

Vooraf

DE BROCHURETEKST

Een Mona Lisa-hoodie? Een paraplu met een Magritte-appel? Kousen met de waterlelies van Monet? Na elke citytrip breid je je eigen mini-museum uit en stapelen de herinneringen zich op in je kleerkast.

Alexander Vantournhout duikt in zijn eigen souvenircollectie en tovert er een voorstelling uit. Truien, broeken en andere kledingstukken drapeert en transformeert hij tot een choreografisch verhaal. Mouwgaten duiken op onverwachte plekken op, broekspijpen muteren tot galajurken, ritssluitingen openen nieuwe dimensies. Wat eerst roerloos aan een kledinghanger bengelde, ontvouwt zich met acrobatie, dans en fantasie tot een meeslepend tafereel.

Voor het eerst creëert Vantournhout voor kleine kijkers met grote ogen. Danser Miguel do Vale zet zijn creatie om tot magie.

CONCEPT & CHOREOGRAFIE Alexander Vantournhout GECREËERD MET EN UITGEVOERD DOOR Miguel do Vale ARTISTIEK ASSISTENT Esse Vanderbruggen PIANO, COMPOSITIE EN OPNAME Sarshar Ghizat SPELCOACH Jos Houben DRAMATURGIE Katherina Lindekens DRAMATURGISCH ADVIES Sébastien Hendrickx KOSTUUMS Patricia Vander Stappen SCENOGRAPHIE Tom de With UITVOERING DECOR Simon Callens LICHTONTWERP Davy Deschepper MET DANK AAN Sirje Tolonen, Chia-Hung Chung, Emmi Väisänen PRODUCTIE BRONKS COPRODUCTIE Not Standing/Alexander Vantournhout, Perpodium MET DE STEUN VAN Taxshelter van de Belgische Federale Overheid via uFund

Thema's

SOUVENIRS

Opdracht

Introductie van het begrip 'souvenir'

- Vul een zak met ingepakte souvenirs.
- Zet een muziekje op en laat de zak rondgaan in de klas.
- Bij het stopzetten van de muziek, mag één kind een pakje openen.
- Probeer samen met de klas te achterhalen wat het is en waar het vandaan komt.

Geen souvenirs in handbereik? Bespreek dan de voorbeelden hieronder:

Thema's

SOUVENIRS

Achtergrondinfo

De souvenirs op de vorige pagina zijn gelinkt aan een land of een stad in de wereld. Het zijn steeds typische dingen uit dat land:

- Manneken Pis en het Atomium in Brussel,
- de Eiffeltoren in Parijs,
- de piramides uit Egypte,
- klompen en tulpen uit Nederland,
- de kleine zeemeermin uit Kopenhagen in Denemarken,
- de doodshoofdjes van Mexico,
- het Vrijheidsbeeld uit New York in de VS.

Ze zijn meestal een herinnering aan een reis. Souvenirs is dan ook het Franse woord voor herinneringen. Vaak kan je de mooiste dingen die je op reis ziet niet meenemen naar huis. De piramides passen nu eenmaal niet in je bagage en ook de Eiffeltoren zou wat uitsteken. Daarom kopen mensen de kleine versie, als een soort bewijsje: 'Ik was daar, en ik heb dat gezien'.

Klasgesprek

- Heb jij al eens een souvenir meegenomen? Of gekregen? Vanwaar?
- Misschien nam je al eens een schelpje mee van de zee?
- Of ken je nog andere voorbeelden?

De meeste souvenirs zijn gewoon om naar te kijken, om in de kast te zetten of als decoratie. Met sommige souvenirs kan je wel nog iets doen: een sleutelhanger, een pen, een pet, een mok, een paar kousen, een T-shirt,... Of misschien ken je wel iemand met een frigo vol magneten? Souvenirs zijn de ideale hebbedingetjes om te verzamelen. Soms zijn er ook souvenirs van belangrijke gebeurtenissen.

- Van welk evenement is deze sleutelhanger bijvoorbeeld?

Thema's

SOUVENIRS

Klasgesprek

Wat kan je vertellen over het souvenir hieronder?

- *Het is een puzzel.*
- *Het is van een beroemd kunstwerk, misschien wel het meest beroemde van de hele wereld.*
- *Het is een schilderij van meer dan 500 jaar oud.*
- *Het heet de 'Mona Lisa'.*
- *Het is gemaakt door de schilder Leonardo Da Vinci, die ook uitvinder en wetenschapper was.*
- *Je kan het zien in het Louvre in Parijs*
- *Ze heeft een mysterieuze glimlach. Waarom zou ze lachen, denk je?*
- *Ze kijkt je altijd aan.*

Thema's

BEROEMDE KUNSTWERKEN

Vragen

- Ken je nog beroemde kunstwerken?
- Waar kan je kunst bekijken en bezoeken? *In een museum.*

Opdracht

Maak zelf een bekend schilderij!

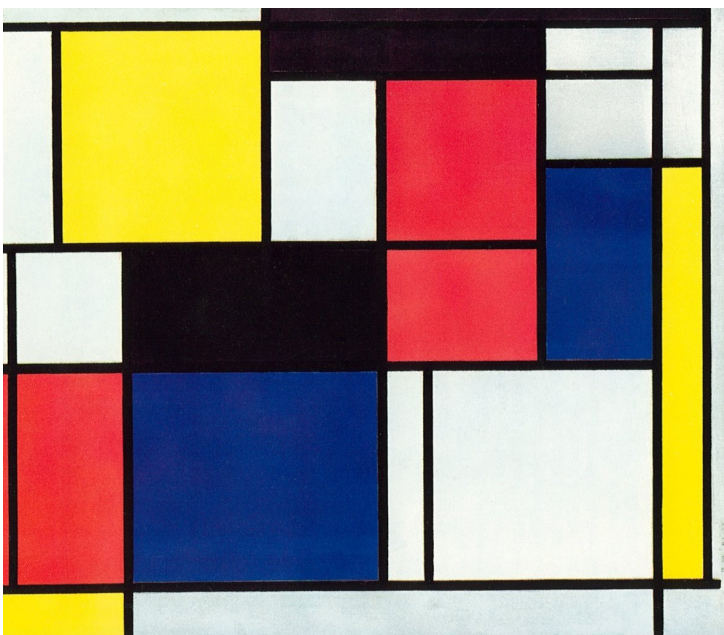
- Met zwarte tape plak je dunne en dikke lijnen op je papier, horizontaal en verticaal. De lijnen hoeven niet altijd door te lopen.
- Maak zo je vakjes: vierkanten en rechthoeken.
- Kies telkens één vakje dat je rood, geel of blauw inkleurt.

Op welk beroemd kunstwerk van de volgende twee pagina's lijkt dit het meest? *Die van de schilder Mondriaan. Piet Mondriaan is vooral bekend geworden door zijn latere schilderijen, die met rechte lijnen en met kleurige vakjes in rood, geel, blauw, zwart en wit.*

Bekijk deze video met je klas voor meer informatie:

<https://schooltv.nl/video-item/mondriaan-waarom-hangt-mondriaan-in-een-museum>

Schilderij van Mondriaan levert recordbedrag van 51 miljoen dollar op

Een doek van de Nederlandse kunstschilder Piet Mondriaan heeft op een veiling van Sotheby's in New York maandag een recordbedrag van 51 miljoen dollar (49,42 miljoen euro) opgebracht. Het gaat om het doek *Compositie No. II*, dat wordt beschouwd als een meesterwerk van de abstracte kunst.

Piet Mondriaan, *Compositie no. II* (1930) ANGELA WEISS / AFP

Redactie 15 november 2022, 07:15

Bewaren

Delen

Voor een werk van de Nederlander is niet eerder zoveel geld neergeteld. In 1983 werd hetzelfde doek nog geveild voor 2,15 miljoen dollar, destijds een recordbedrag voor een Mondriaan. Zijn laatste record werd gevestigd in 2015 bij Christie's, toen een doek voor 44,5 miljoen euro werd verkocht. *Compositie II* gaat nu naar een anonieme Aziatische verzamelaar.

Het doek, geschilderd in 1930, toont Mondriaan (1872-1944) op het toppunt van zijn abstracte kunnen. Die werkwijze verfijnde hij tijdens een verblijf in Parijs, waar hij zich onderdompelde in de levendige kunstwereld van de jaren twintig en begin dertig. In zijn doeken uit die tijd gebruikte hij hooguit nog maar één primair kleurvlak per schilderij, in dit geval rood.

Werken uit deze periode zijn volledig verschillend van Mondriaans eerdere experimenten met abstractie voor en tijdens de Eerste Wereldoorlog, evenals van zijn latere Boogie Woogie-werken die hij produceerde na zijn verhuizing naar Amerika in 1940.

“Het werk demonstreert een kracht die de energie van de schilderkunst in Europa op dat moment weerspiegelt en nog net zo vitaal is als toen het bijna honderd jaar geleden werd geschilderd”, zegt Oliver Barker, Europees directeur van veilinghuis Sotheby's in een persbericht.

Achteraf

HERKEN DE KUNSTSOUVENIRS

Vraag

Welk souvenir uit de voorstelling hoort bij welk schilderij op pagina's 9-10?

Bio's

Alexander Vantournhout

Alexander Vantournhout (Roeselare, 1989) is de maker en choreograaf van *Souvenirshop*. Hij studeerde in Brussel aan ESAC (Ecole Supérieure des Arts du Cirque) en verdiepte er zich in rad, jongleren en acrobatie om zich vervolgens toe te leggen op een dansstudie aan P.A.R.T.S. (Performing Arts Research and Training Studios). In 2014 richtte hij zijn gezelschap Not Standing op.

Zijn bewegingstaal wordt beïnvloed door danstechnieken, gevechtscunst, circus, yoga, anatomie en de dierenwereld. Twee constanten in zijn artistiek parcours zijn de zoektocht naar het creatief en kinetisch potentieel van het lichaam en het onderzoek naar de vele aspecten van de relatie tussen kunstenaar en object. Voor het eerst creëert hij voor een jong publiek.

Miguel do Vale

Danser Miguel do Vale (Porto, 1982) staat op scène en brengt Alexander's creatie tot leven. Hij genoot eerst een opleiding als acteur aan de Escola Superior de Música e Artes do Espectáculo. Vervolgens studeerde hij dans aan Codarts in Rotterdam. Hij was lange tijd verbonden aan Meekers, het voormalige dansgezelschap voor jongeren onder artistieke leiding van Arthur Rosenfeld.

Zijn pad binnen de moderne dans voor een jong publiek zette hij daarna verder bij onder meer Tabea Martin, Nat Gras, FABULEUS, DE MAAN, Danaé Bosman en kabinet k. Daarnaast werkte hij ook samen met Ugo Dehaes, Sylvie Huysman en Opera Ballet Vlaanderen.

Sarshar Ghozat

Sarshar Ghozat (Teheran, 1999) is een genreoverstijgende, bekroonde componist en pianist wiens muziek zich beweegt tussen klassieke, new romantic en experimentele muziek. Op zestienjarige leeftijd verhuisde hij in zijn eentje naar Boedapest om zich toe te leggen op de muziek. Later behaalde hij een master in klassieke piano in Gent en volgde hij een opleiding compositie in Boedapest en Wenen. Zo creëerde hij een klankwereld waarin klassieke helderheid, filmische emotie en hedendaags minimalisme samensmelten tot iets dat onmiskenbaar van hem is.

Zijn werk omvat solopianomuziek, kamermuziek, orkestwerken en filmmuziek, waaronder de soundtrack voor *Vluchtende Hollander* en het meeslepende multidisciplinaire project Gomrâh. Stukken als *Mah*, *Winter Springs* en de EP *Music for Reflections* belichamen zijn intieme, verhalende stem.

Sarshar treedt internationaal op in heel Europa en blijft muziek maken die grenzen – zowel muzikaal als persoonlijk – doet vervagen en zijn kosmopolitische identiteit weerspiegelt.

Interview

In *Souvenirshop*, een samenwerking tussen BRONKS en Not Standing/Alexander Vantournhout, wekt danser Miguel do Vale de bijzondere souvenirverzameling van Vantournhout tot leven. Met de première in het vooruitzicht, geeft de choreograaf al een korte inkijk in zijn collectie én creatieproces.

Je hebt je eigen souvenirshop bij elkaar gespaard tijdens tournees. Vanwaar kwam die fascinatie?

Souvenirs verzamelen doe ik al jaren, geïnspireerd door mijn grootouders, die tijdens hun reizen als reisbegeleiders altijd iets kleins meenamen. Wat me fascineert, is de paradox: souvenirs worden gepresenteerd als uniek of handgemaakt, maar bestaan vaak in talloze varianten en worden commercieel vermenigvuldigd. Toch wil iedereen zo'n object mee naar huis nemen als een uiterst persoonlijk aandenken.

In het begin verzamelde ik allerlei brol, vooral kleine objecten, maar op scène bleek dat moeilijk te vertalen. Daarom zijn we ons gaan focussen op kledij en grotere gebruiksvoorwerpen. Geleidelijk evolueerde de collectie op scène naar kunst-souvenirs: herkenbare beelden zoals de *Mona Lisa* op een pull, de wolkenhemel van Margritte of werken van Banksy.

De scène zal dus gevuld worden met iconische kunstwerken?

Klopt. Sommige iconische beelden en muziekstukken zijn helaas zo vaak hergebruikt dat we hun oorspronkelijke schoonheid niet meer voelen. Ze zijn slachtoffer geworden van hun eigen succes. Op souvenirs zie je bijvoorbeeld de *Mona Lisa* of Botticelli's *Venus* in afgevlakte, fragmentarische versies zonder textuur of glans. In de voorstelling tonen we die *Venus* ook slechts gedeeltelijk en sterk ingezoomd. Het is spannend om dan te onderzoeken: hoe ver kunnen we daarin gaan voor ze haar herkenbaarheid verliest?

Net zoals souvenirs, halen we de beelden uit hun context en plaatsen ze in een nieuwe. Zo wordt kunst verhandeld, hergebruikt, gecommuniceerd. Collectief lijken we daardoor gewend te raken aan kopieën, aan kunst los van haar oorsprong. Maar niet alleen de museumshop, ook het museum zelf ontwortelt kunst. Waar schilderijen vroeger gemaakt werden voor één specifieke plek, een kerk of een paleis, vinden we ze nu samengebracht onder één dak. Daar begint de loskoppeling van kunst en haar oorspronkelijke context al.

"Wat me fascineert, is de paradox: souvenirs worden gepresenteerd als uniek of handgemaakt, maar bestaan vaak in talloze varianten en worden commercieel vermenigvuldigd."

Die kunstwerken zien we vooral terug op kledingstukken. Was dat iets wat je al langer wilde onderzoeken?

Kledij wordt in dans vaak gebruikt om nieuwe silhouetten te creëren. Met stukken zoals de *Mona Lisa*-hoodie vervagen de lijnen van schouders en ellebogen, waardoor het lichaam een andere vorm krijgt. We spelen zo meer met materie en textuur dan met objecten. Wat ik interessant vind, is de onvoorspelbaarheid: een sjaal of paraplu reageert nooit twee keer hetzelfde. Met die toevalligheden kan je blijven experimenteren. Dat aspect heb je minder met bijvoorbeeld een koffietas.

Merk je veranderingen op in je bewegingstaal nu je voor kleine kijkers creëert?

Ja, we zetten nu sterker in op theatraliteit en humor, iets wat we voordien minder deden. Miguel (do Vale) is een uitstekende acteur, waardoor die theatrale laag goed tot zijn recht komt. Voor de vierjarigen, die minder geïnteresseerd zijn in subtiele beweging, werkt de expressie op het gezicht als extra laag; zo ontstaan er meerdere leesniveaus. Bij andere voorstellingen speel ik vaak op de grens tussen 'good boring' en 'bad boring', waarbij ik zoek wat ik kan rekken of juist inkorten. Voor 4+ verschuift dat: we werken met mildere intensiteiten en vermijden de extremen die je bij volwassen publiek soms juist nodig hebt.

Je deed recent al een eerste try-out met een klas. Welke reactie is je daarvan bij gebleven?

Wat me opviel, is hoe kinderen helemaal niet bezig zijn met haalbaarheid. Ze zeggen bijvoorbeeld: "Regen moet uit de hemel vallen" of "het podium moet onder water staan." Ze denken meteen *out of the box*. Maar nog mooier dan hun vragen, vond ik het om te zien hoe ze gewoon kijken en reageren. Vaak spreken ze onbewust het meest terwijl de voorstelling speelt.

Je vertrouwt het stuk toe aan danser Miguel do Vale, die het ook samen met jou creëerde. Waarom was hij de geschikte persoon?

We kozen Miguel na een reeks audities. Zijn achtergrond in theater, vóór hij in dans rolde, gaf hem meteen een streepje voor. Hij heeft een heel pure manier van spelen en een van nature expressief gezicht. Miguel heeft bovendien ervaring met jong publiek, onder meer bij Tabea Martin. We werken goed samen: waar mijn focus meer ligt op dans, circus en beeld, brengt hij zijn theatrale kunde binnen. Dat maakt het proces heel complementair.

"De muziek vertrekt vanuit herkenbare melodieën: Bach, Beethoven, Vivaldi, onze 'schlagers van de klassieke muziek' en evolueert geleidelijk naar Sarshars eigen compositie."

De pianomuziek in de voorstelling is van de hand van Sarshar Ghozat. Naar welke klanken en sfeer zochten jullie?

Het was geen eenvoudige zoektocht.

Onbezonnen kozen we voor Brahms' *Hungarian dances* als beginpunt, zonder te beseffen dat het eigenlijk een quatre-mains is, een uitdagend stuk gecomponeerd voor twee pianospelers.

Daarnaast zocht ik iemand die niet alleen technisch sterk was in het klassieke repertoire, maar ook durfde te experimenteren. Iemand die in lagen en contrasten denkt en composities kan laten verschuiven van iets vertrouwd naar iets volledig nieuws. Sarshar bleek perfect.

De muziek vertrekt vanuit herkenbare melodieën: Bach, Beethoven, Vivaldi, onze 'schlagers van de klassieke muziek' en evolueert geleidelijk naar Sarshars eigen compositie. Net als in de souvenirs en de dans spelen we met subtiele vervormingen van het origineel.

Tot slot: welk voorwerp of moment vind je zelf het interessantst in de voorstelling?

Momenteel het poppenspelmoment met de *Mona Lisa* op Miguels knie, waarin ze hem als het ware verleidt. In dat kleine spel ontstaat een soort abstract poppentheater. Dat element is er spontaan ingeslopen: onder invloed van Miguels bewegingen veranderden de kunstobjecten plots in personages. Het was fijn om die interesse in poppentheater onverwacht te kunnen ontdekken en verder te verkennen tijdens het maken.

